

به نام یزدان پاک

همه می سوال های

تاریخ

(جلد ۷)

۱۳۹۸-۱۴۰۱

تالیف و تدوین

گروه مولفین پردازش

فهرست مطالب

آزمون کارشناسی ارشد تاریخ ۱۳۹۸

۱۵۰	تاریخ ایران باستان
۱۵۲	پاسخ‌نامه تاریخ ایران باستان
۱۵۹	تاریخ اسلام
۱۶۱	پاسخ‌نامه تاریخ اسلام
۱۶۹	تاریخ جهان
۱۷۱	پاسخ‌نامه تاریخ جهان
۱۸۰	تاریخ ایران دوره اسلامی
۱۸۲	تاریخ ایران دوره اسلامی

آزمون کارشناسی ارشد تاریخ ۱۳۹۹

۱۹۰	تاریخ ایران باستان
۱۹۲	پاسخ‌نامه تاریخ ایران باستان
۲۰۰	تاریخ اسلام
۲۰۲	پاسخ‌نامه تاریخ اسلام
۲۱۰	تاریخ جهان
۲۱۲	پاسخ‌نامه تاریخ جهان
۲۲۰	تاریخ ایران دوره اسلامی
۲۲۲	تاریخ ایران دوره اسلامی

آزمون کارشناسی ارشد تاریخ ۱۴۰۰

۲۳۰	تاریخ ایران باستان
۲۳۲	پاسخ‌نامه تاریخ ایران باستان
۲۴۶	تاریخ اسلام
۲۴۸	پاسخ‌نامه تاریخ اسلام
۲۶۳	تاریخ جهان
۲۶۵	پاسخ‌نامه تاریخ جهان
۲۷۹	تاریخ ایران دوره اسلامی
۲۸۱	تاریخ ایران دوره اسلامی

آزمون کارشناسی ارشد تاریخ ۱۴۰۱

۲۹۳	تاریخ ایران باستان
۲۹۵	پاسخ‌نامه تاریخ ایران باستان
۳۰۹	تاریخ اسلام
۳۱۱	پاسخ‌نامه تاریخ اسلام
۳۲۴	تاریخ جهان
۳۲۶	پاسخ‌نامه تاریخ جهان
۳۴۰	تاریخ ایران دوره اسلامی
۳۴۲	تاریخ ایران دوره اسلامی
۳۵۹	منابع

۶۵۱. نهاد «ژیمنازیوم» در یونان باستان چه کارکردی داشت؟
 (۱) اخذ مالیات (۲) بررسی جرائم مدنی (۳) تعلیم و تربیت (۴) حفاظت از دولت - شهر
۶۵۲. وظیفه مقام تریبون در روم باستان چه بود؟
 (۱) اجرای عدالت (۲) رهبری سنا (۳) دفاع از حقوق مردم (۴) اداره حکومت و سپاه
۶۵۳. نبرد «لئوکترا» میان کدام دولت - شهرها روی داد و پیروز آن کدام دولت - شهر بود؟
 (۱) آتن و تبس - آتن (۲) تبس و اسپارت - تبس (۳) کورینت و آرگوس - آرگوس (۴) آرگوس و اسپارت - اسپارت
۶۵۴. فلسفه رواقی در یونان هلنیستی بر چه مسئله ای تأکید داشت؟
 (۱) جستجوی حقیقت (۲) فضائل اخلاقی (۳) لذت جویی (۴) نفی خدایان
۶۵۵. کدام پاپ بر سر «شارلمانی» تاج سلطنت نهاد؟
 (۱) اوربان دوم (۲) اینوسان سوم (۳) لئون سوم (۴) بونیفاس هشتم
۶۵۶. کدام مورد، از نتایج اصلی جنگ‌های صدساله میان انگلستان و فرانسه است؟
 (۱) شکست فرانسویان (۲) تحکیم قدرت سلطنت در فرانسه (۳) شورش‌های دهقانی در هر دو کشور (۴) استقرار سلسله لانکاستر در انگلستان
۶۵۷. چه کسی معتقد بود که برای اداره مناطق مشرق زمین باید نقاط حساس و استراتژیک را تحت کنترل گرفت؟
 (۱) آلبوکرک (۲) ماژالان (۳) هنری هودسن (۴) واسکو دو گاما
۶۵۸. کدام مورد، از پیامدهای منفی اصلاحات مذهبی لوتر در آلمان بود؟
 (۱) پیدایش کلیسای لوتری (۲) گسترش زبان آلمانی (۳) ترجمه اناجیل (کتاب مقدس) (۴) تداوم تسلط نظام سروازی در آلمان
۶۵۹. مؤسس سلسله پلانتاژنه یا آنژو در سال ۱۱۵۴ میلادی در انگلیس - نورماندی - آنژو چه کسی بود؟
 (۱) شارلمانی (۲) گیوم اول (۳) هانری اول (۴) هانری دوم
۶۶۰. لوتر به کدام ساختار اجتماعی علاقه نشان داد؟
 (۱) بورژوازی (۲) برده‌داری (۳) فئودالی (۴) سوسیالیسم
۶۶۱. کدام مورد دربارهٔ بوگاچف در تاریخ روسیه تزاری درست است؟
 (۱) قزاقی بود که قیام زارعان و فرودستان را در دوره کاترین سازمان داد. (۲) از اشراف روسیه بود که علیه حاکمیت و فساد کلیسا در دوره کاترین قیام کرد. (۳) در رأس گروهی از قزاقان و کشاورزان علیه ستم‌های اقتصادی در دوره پتر قیام نمود. (۴) یکی از افسران نظامی روسیه بود که علیه اشرافیت مذهبی و سیاسی و نظامی در دوره پتر قیام نمود.
۶۶۲. چه کسی معروف به «پدر آنارشیزم» است؟
 (۱) باکونین (۲) پیر ژوزف (۳) نیکولو ماکیاولی (۴) ویلیام گودوین
۶۶۳. قهوه در چه قرن و از کجا به اروپا راه یافت؟
 (۱) ۱۷ - آمریکای جنوبی (۲) ۱۷ - عثمانی (۳) ۱۸ - هند (۴) ۱۸ - آفریقا
۶۶۴. استقلال صربستان، رومانی و بلغارستان طی کدام پیمان بین‌المللی به رسمیت شناخته شد؟
 (۱) ادرنه ۱۸۲۹ (۲) برلن ۱۸۷۸ (۳) پاریس ۱۸۵۶ (۴) سن استفانو ۱۸۷۸
۶۶۵. عصر مترنیک از نظر زمانی کدام دوره را شامل می‌شود؟
 (۱) ۱۸۳۰ - ۱۸۱۵ م (۲) ۱۸۴۸ - ۱۸۱۵ م (۳) ۱۸۷۰ - ۱۸۳۰ م (۴) ۱۸۴۸ - ۱۸۳۰ م
۶۶۶. مشهورترین فیلسوف آلمان در قرن ۱۹ میلادی چه کسی بود؟
 (۱) دکارت (۲) فیخته (۳) کانت (۴) هگل
۶۶۷. سران کدام کشور، معتقد بودند که اجرای شنگن (Schengen) در بلندمدت سبب بحران مهاجرت و تروریسم می‌شود؟
 (۱) آلمان (۲) ایتالیا (۳) انگلیس (۴) فرانسه
۶۶۸. کدام مورد، از تبعات شکست فرانسه از پروس در سال ۱۸۷۰ است؟
 (۱) انقلاب ژوئیه (۲) استقرار جمهوری سوم (۳) بازگشت بوربون‌ها به سلطنت (۴) واگذاری مستعمرات فرانسه به پروس
۶۶۹. کدام گروه از کشورها جزء اولین اعضای غیردائمی شورای امنیت بودند؟
 (۱) مصر، هلند، هند (۲) مصر، هلند، بزریل (۳) مصر هلند، ژاپن (۴) هلند، بزریل، ژاپن

۶۷۰. کدام کشور در قرن ۱۹ میلادی، به آزمایشگاه دموکراسی (قانون گذاری و حق رأی) تبدیل شد؟
 (۱) آمریکا (۲) آلمان (۳) انگلستان (۴) فرانسه
۶۷۱. کشورهای اتحاد صغیر در فاصله سال‌های ۱۹۱۸ تا ۱۹۳۹ شامل کدام کشورها بود؟
 (۱) بلغارستان، رومانی، چکسلواکی (۲) چکسلواکی، یوگسلاوی، یونان
 (۳) چکسلواکی، یونان، رومانی (۴) چکسلواکی، یوگسلاوی، رومانی
۶۷۲. در سال ۱۹۳۵ قوانین نورنبرگ، کدام گروه را از تابعیت آلمان خارج ساخت؟
 (۱) یهودیان (۲) کولی‌ها (۳) آلمانی‌های فرانسه زبان (۴) آلمانی‌های هلندی زبان
۶۷۳. مقر جامعه ملل در کدام شهر قرار داشت؟
 (۱) پاریس (۲) ژنو (۳) لندن (۴) نیویورک
۶۷۴. بعد از جنگ جهانی دوم، کدام کشور اروپای شرقی «کمونیسم ملی مخصوص به خود» را به وجود آورد؟
 (۱) یوگسلاوی (۲) رومانی (۳) مجارستان (۴) چکسلواکی
۶۷۵. میخائیل گورباچف، جانشین کدام رهبر شوروی شد؟
 (۱) آندره پوف (۲) برژنف (۳) چرنینکو (۴) خروشچف

۶۵۱. گزینه ۳)

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

- **ژیمنازیوم به عنوان مرکز آموزشی:** ژیمنازیوم در یونان باستان، مهم‌ترین نهاد آموزشی برای پسران آزاد یونانی بود. این نهاد بر آموزش جامع دانش‌آموزان در زمینه‌های مختلف، از جمله ادبیات، فلسفه، موسیقی، ریاضیات، علوم طبیعی، و تربیت بدنی تمرکز داشت.
- **اهداف ژیمنازیوم:**
  - پرورش شهروندان: ژیمنازیوم به دنبال تربیت شهروندانی آگاه، فرهیخته و توانمند برای جامعه یونان باستان بود.
  - آمادگی برای زندگی: آموزش‌های ارائه شده در ژیمنازیوم، دانش‌آموزان را برای ورود به عرصه‌های مختلف زندگی، از جمله سیاست، فلسفه، و ارتش آماده می‌کرد.
  - توسعه تفکر انتقادی: ژیمنازیوم بر پرورش تفکر انتقادی، بحث و گفتگو، و حل مسئله در میان دانش‌آموزان تأکید داشت.
- **ساختار ژیمنازیوم:**
  - مراحل آموزشی: آموزش در ژیمنازیوم به سه مرحله تقسیم می‌شد: دوره ابتدایی، دوره متوسطه، و دوره عالی.
  - برنامه درسی: برنامه درسی ژیمنازیوم شامل دروس مختلفی بود که توسط معلمان مجرب تدریس می‌شد.
  - فعالیت‌های فوق برنامه: علاوه بر دروس رسمی، ژیمنازیوم فعالیت‌های فوق برنامه‌ای مانند موسیقی، تئاتر، و ورزش را نیز برای دانش‌آموزان ارائه می‌داد.

دلایل نادرستی سایر گزینه ها:

۱. گزینه ۱: اخذ مالیات بر عهده "پولیتای" یا مجمع عمومی شهروندان بود.
۲. گزینه ۲: بررسی جرائم مدنی بر عهده دادگاه‌های آتن بود.
۳. گزینه ۴: حفاظت از دولت - شهر بر عهده ارتش و نهادهای امنیتی بود.

افراد نامدار و رویدادهای تاریخی:

- سقراط: فیلسوف یونانی که در ژیمنازیوم آموزش دید.
- افلاطون: فیلسوف یونانی که در ژیمنازیوم آکادمی را تأسیس کرد.
- ارسطو: فیلسوف یونانی که در ژیمنازیوم لاکویون آموزش دید.

۶۵۲. گزینه ۳)

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

- **تربیانها، مدافعان مردم:** تربیانها در روم باستان، مقاماتی منتخب بودند که وظیفه‌ی اصلی آنها دفاع از حقوق مردم در برابر تجاوزات مقامات عالی‌رتبه و اشراف‌زادگان را بر عهده داشتند.
- **اختیارات تربیانها:**
  - حمایت از افراد: تربیانها می‌توانستند از افراد در برابر دستگیری‌های خودسرانه و مجازات‌های غیرقانونی توسط مقامات محافظت کنند.
  - وتو کردن قوانین: تربیانها حق وتو (مخالفت) بر قوانین و مصوبات سنا را داشتند.
  - برگزاری مجمع مردمی: تربیانها می‌توانستند مجمع مردمی (کومیتسیا) را برای بحث و رأی‌گیری در مورد مسائل مهم تشکیل دهند.
- **نقش تربیانها در ساختار سیاسی روم:**
  - توازن قوا: تربیانها با ایجاد تعادل بین قدرت سنا و مجمع مردمی، به حفظ ثبات و نظم در جمهوری روم کمک می‌کردند.
  - حمایت از دموکراسی: تربیانها با دفاع از حقوق مردم، از گسترش قدرت مطلق و استبداد در روم باستان جلوگیری می‌کردند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱. گزینه ۱: اجرای عدالت بر عهده مقامات قضایی مانند پاتریسی‌ها و پروران بود.
۲. گزینه ۲: رهبری سنا بر عهده کنسول‌ها بود.
۳. گزینه ۴: اداره حکومت و سپاه بر عهده مقاماتی مانند کنسول‌ها، دیکتاتور، و پرایتورها بود.

افراد نامدار و رویدادهای تاریخی:

- تیبیریوس گراکخوس: تربیان مشهور رومی که از حقوق طبقات پایین جامعه دفاع می‌کرد.
- گایوس گراکخوس: برادر تیبیریوس گراکخوس که به خاطر اصلاحات ارضی خود مشهور است.
- ژولیوس سزار: دیکتاتور روم که در ابتدا به عنوان تربیان فعالیت می‌کرد.

۶۵۳. گزینه ۲)

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

- نبرد لئوکترا: نبرد لئوکترا در سال ۳۷۱ قبل از میلاد مسیح بین دو دولت - شهر قدرتمند یونان باستان، تبس و اسپارت، رخ داد. این نبرد نقطه عطفی در تاریخ یونان باستان بود و به هژمونی اسپارت در منطقه پایان داد.
- پیروزی تبس: در این نبرد، سپاهیان تبس به رهبری اپیامینونداس، سردار مشهور تبسی، ارتش اسپارت را که به دلیل انضباط و قدرت نظامی خود مشهور بود، شکست دادند. این پیروزی، قدرت تبس را در یونان باستان افزایش داد و به عنوان یکی از مهم‌ترین نبردهای تاریخ باستان شناخته می‌شود.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱. گزینه ۱: نبرد ماراتن بین آتن و امپراتوری هخامنشیان در سال ۴۹۰ قبل از میلاد مسیح رخ داد. آتن در این نبرد پیروز شد.
۲. گزینه ۳: نبرد کورینت در سال ۳۹۴ قبل از میلاد مسیح بین آتن، تبس، آرگوس و کورینت علیه اسپارت رخ داد. در این نبرد هیچ کدام از طرفین به طور کامل پیروز نشدند.
۳. گزینه ۴: نبرد ترموپیل در سال ۴۸۰ قبل از میلاد مسیح بین ارتش یونان به رهبری اسپارت و امپراتوری هخامنشیان رخ داد. یونانی‌ها در این نبرد شکست خوردند، اما فداکاری آنها در راه حفظ استقلال یونان مشهور است.

افراد نامدار و رویدادهای تاریخی:

- اپیامینونداس: سردار مشهور تبسی و پیروز نبرد لئوکترا
- آگسیلائوس دوم: پادشاه اسپارت در زمان نبرد لئوکترا
- جنگ پلوپونزی: جنگی که بین آتن و اسپارت و متحدانشان در سال‌های ۴۳۱ تا ۴۰۴ قبل از میلاد مسیح رخ داد
- هژمونی: برتری و قدرت یک دولت - شهر بر سایر دولت - شهرها

۶۵۴. گزینه ۲)

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

- فلسفه رواقی و فضائل اخلاقی: فلسفه رواقی یکی از مکاتب فلسفی مهم در یونان باستان بود که بر فضائل اخلاقی به عنوان کلید خوشبختی و زندگی سعادت‌مندانه تأکید داشت. رواقیان معتقد بودند که انسان با تمرکز بر فضایل اخلاقی مانند عقل، شجاعت، عدالت و اعتدال، می‌تواند بر چالش‌ها و سختی‌های زندگی غلبه کند و به آرامش و رضایت خاطر دست یابد.

مهم‌ترین فضایل رواقی:

- خرد: رواقیان خرد را مهم‌ترین فضیلت می‌دانستند و معتقد بودند که با استفاده از عقل می‌توان به درک صحیح جهان و جایگاه انسان در آن دست یافت.
- شجاعت: رواقیان شجاعت را فضیلتی ضروری برای مقابله با ترس‌ها و دشواری‌های زندگی می‌دانستند.
- عدالت: رواقیان عدالت را فضیلتی اساسی برای حفظ نظم و انسجام جامعه می‌دانستند.
- اعتدال: رواقیان اعتدال را در تمام جنبه‌های زندگی، از جمله در افکار، احساسات و رفتارها، فضیلتی مهم می‌دانستند.

مثال‌های عملی:

- اپیکتتوس: فیلسوف رواقی که به دلیل تأکید بر زندگی ساده و تمرکز بر فضایل اخلاقی مشهور است.
- مارکوس اورلیوس: امپراتور روم که به عنوان یک فیلسوف رواقی نیز شناخته می‌شود و کتاب "تأملات" او از مهم‌ترین آثار فلسفه رواقی است.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱. گزینه ۱: جستجوی حقیقت یکی از مضامین مهم در فلسفه یونان باستان بود، اما تمرکز اصلی فلسفه رواقی بر فضایل اخلاقی بود.
۲. گزینه ۳: لذت جویی در برخی از مکاتب فلسفی یونان مانند اپیکوریسم مورد تأکید قرار می‌گرفت، اما رواقیان معتقد بودند که لذت واقعی از طریق فضیلت و زندگی عقلانی به دست می‌آید.
۳. گزینه ۴: نفی خدایان در برخی از مکاتب فلسفی مانند آتئیسم مطرح می‌شد، اما رواقیان به خدای یگانه‌ای که در جهان حضور دارد و نظم آن را اداره می‌کند، اعتقاد داشتند.

۶۵۵. گزینه ۳)

- تاجگذاری شارلمانی: در روز کریسمس سال ۸۰۰ میلادی، پاپ لئون سوم در کلیسای جامع سنت پیترو در رم، تاج سلطنت را بر سر شارلمانی، پادشاه فرانک‌ها، نهاد. این رویداد نقطه عطفی در تاریخ اروپا بود و به عنوان نمادی از اتحاد بین کلیسا و امپراتوری روم مقدس شناخته می‌شود.

- اهمیت تاجگذاری: تاجگذاری شارلمانی توسط پاپ، مشروعیت سیاسی و مذهبی به حکومت او بخشید و او را به عنوان امپراتور روم مقدس معرفی کرد. این امر قدرت و نفوذ شارلمانی را در سراسر اروپا افزایش داد و به او کمک کرد تا بر قلمروهای مختلف فرمانروایی کند.
دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

۱. گزینه ۱: اوربان دوم در سال ۱۰۹۵ میلادی، یعنی حدود ۳۰۰ سال پس از تاجگذاری شارلمانی، پاپ بود. او به خاطر فراخوان به جنگ‌های صلیبی مشهور است.

۲. گزینه ۲: اینوسان سوم در قرن ۱۳ میلادی، یعنی حدود ۴۰۰ سال پس از تاجگذاری شارلمانی، پاپ بود. او به خاطر قدرت‌طلبی و مداخلات سیاسی خود در اروپا مشهور است.

۳. گزینه ۴: بونیفاس هشتم در اواخر قرن ۱۳ میلادی، یعنی حدود ۵۰۰ سال پس از تاجگذاری شارلمانی، پاپ بود. او به خاطر مناقشاتش با فیلیپ چهارم، پادشاه فرانسه، مشهور است.

افراد نامدار و رویدادهای تاریخی:

- شارلمانی: پادشاه فرانک‌ها و امپراتور روم مقدس
  - پاپ لئون سوم: رهبر کلیسای کاتولیک در زمان تاجگذاری شارلمانی
  - امپراتوری روم مقدس: امپراطوری قدرتمندی در اروپای غربی که از قرن ۹ تا ۱۹ میلادی وجود داشت
  - جنگ‌های صلیبی: سلسله‌ای از جنگ‌های مذهبی بین مسیحیان و مسلمانان در قرون وسطی
  - اصطلاحات تخصصی:
  - تاجگذاری: مراسمی که در آن تاج بر سر پادشاه یا امپراتور گذاشته می‌شود و به طور رسمی او را به عنوان حاکم معرفی می‌کند.
  - مشروعیت: حق یا صلاحیت برای انجام کاری
  - امپراتوری: قلمرویی که توسط یک امپراتور اداره می‌شود
  - مذهبی: مربوط به دین
- گزینه ۲) ۶۵۶

شرح و تحلیل:

جنگ‌های صدساله (۱۳۳۷-۱۴۵۳) مجموعه‌ای از درگیری‌ها میان انگلستان و فرانسه بود که با ادعای تاج و تخت فرانسه توسط پادشاهان انگلستان آغاز شد. این جنگ‌ها که با فراز و نشیب‌های بسیاری همراه بود، در نهایت با پیروزی فرانسه به پایان رسید.

تحکیم قدرت سلطنت در فرانسه یکی از مهم‌ترین نتایج این جنگ‌ها بود. در ابتدای جنگ، قدرت پادشاهان فرانسه به شدت متزلزل بود و با چالش‌های داخلی و خارجی بسیاری روبرو بودند. اما در طول جنگ، پادشاهان فرانسه به تدریج قدرت خود را تحکیم بخشیدند و بر نفوذ اشراف و فئودال‌ها غلبه کردند.

عوامل متعددی در تحکیم قدرت سلطنت در فرانسه نقش داشتند، از جمله:

- موفقیت‌های نظامی: پیروزی‌های فرانسه در جنگ‌های صدساله، به ویژه در اواخر جنگ، مشروعیت پادشاهان فرانسه را تقویت کرد و به آنها در جلب حمایت مردم کمک کرد.
- تمرکزگرایی: جنگ، نیاز به یک فرماندهی واحد و متمرکز را آشکار کرد. در نتیجه، پادشاهان فرانسه اقدام به تمرکز قدرت در دست خود و کاهش قدرت اشراف و فئودال‌ها کردند.
- مالیات‌گیری: برای تأمین هزینه‌های جنگ، پادشاهان فرانسه مجبور به افزایش مالیات‌ها شدند. این امر به آنها منابع مالی لازم برای حفظ ارتش و تقویت قدرت خود را داد.
- میهن‌پرستی: جنگ‌های صدساله احساس میهن‌پرستی را در میان مردم فرانسه تقویت کرد. این امر به نفع پادشاهان فرانسه بود، زیرا آنها می‌توانستند از این احساسات برای بسیج مردم در حمایت از خود استفاده کنند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- (۱) شکست فرانسویان: اگرچه در برخی از مقاطع جنگ، فرانسوی‌ها متحمل شکست‌هایی شدند، اما در نهایت پیروز جنگ بودند.
- (۳) شورش‌های دهقانی: شورش‌های دهقانی در طول جنگ‌های صدساله در هر دو کشور رخ داد، اما این شورش‌ها به طور مستقیم به نتیجه جنگ مربوط نمی‌شدند.
- (۴) استقرار سلسله لانکاستر در انگلستان: سلسله لانکاستر در اواخر جنگ‌های صدساله در انگلستان به قدرت رسید، اما این امر به طور مستقیم به نتیجه جنگ با فرانسه مربوط نمی‌شد.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- افراد: ژان دوم، شارل هفتم، ژان دارک، ادوارد سوم، هنری پنجم

• مکان‌ها: نبرد پواتیه، نبرد آنکورت، اورلئان
اصطلاحات تخصصی:

- جنگ صدساله: مجموعه‌ای از درگیری‌ها میان انگلستان و فرانسه
- سلطنت: نوعی حکومت که در آن قدرت در دست یک فرد (پادشاه یا ملکه) متمرکز است.
- تمرکزگرایی: فرایندی که در آن قدرت از سطوح محلی به سطوح ملی منتقل می‌شود.
- میهن‌پرستی: احساس تعلق و وفاداری به یک کشور.

گزینه ۱) ۶۵۷

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

آفونسو د آلبوکرک، دریاسالار مشهور پرتغالی، نقش کلیدی در استعمار پرتغال در اقیانوس هند و تسلط بر تجارت ادویه ایفا کرد. استراتژی اصلی او تمرکز بر کنترل نقاط استراتژیک در امتداد خطوط تجاری کلیدی بود. این نقاط شامل بنادر، جزایر و تنگه‌ها می‌شدند و به پرتغال اجازه می‌دادند تا بر جریان کالاها و منابع نظارت و مالیات وضع کنند.

نکات کلیدی:

- کنترل نقاط استراتژیک: آلبوکرک معتقد بود که برای تسلط بر تجارت در اقیانوس هند، باید نقاط کلیدی مانند بنادر، جزایر و تنگه‌ها را تحت کنترل داشت. این نقاط به او اجازه می‌داد تا بر جریان کالاها و منابع نظارت و مالیات وضع کند.
- تاسیس پایگاه‌های نظامی: آلبوکرک برای حفظ کنترل خود بر این نقاط استراتژیک، پایگاه‌های نظامی متعددی را در سراسر اقیانوس هند احداث کرد. این پایگاه‌ها به عنوان مراکز قدرت و نفوذ پرتغال عمل می‌کردند و به آنها امکان می‌دادند تا بر منطقه تسلط داشته باشند.
- استفاده از نیروی دریایی: آلبوکرک از نیروی دریایی قدرتمندی برای اجرای استراتژی خود استفاده کرد. ناوگان او به طور فعال در گشت زنی در آبه‌ها، سرکوب دزدان دریایی و حمله به رقبای پرتغال مانند عثمانی‌ها و مصری‌ها مشغول بود.

تحلیل گزینه‌های نادرست:

- ماژلان: ماژلان به خاطر سفر دریایی خود به دور دنیا مشهور است، اما نقشی در استعمار پرتغال در اقیانوس هند نداشت.
- هنری هودسن: هودسن یک کاوشگر انگلیسی بود که به دنبال یافتن مسیرهای جدید به آسیا بود. او نقشی در استعمار پرتغال در اقیانوس هند نداشت.
- واسکو دوگاما: واسکو دوگاما اولین اروپایی بود که از طریق دریای آفریقا به هند سفر کرد. او نقش مهمی در آغاز عصر اکتشافات پرتغال داشت، اما نقشی در استراتژی بلندمدت پرتغال برای کنترل تجارت در اقیانوس هند نداشت.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- آفونسو د آلبوکرک: دریاسالار پرتغالی که به خاطر استعمار پرتغال در اقیانوس هند مشهور است.
- اقیانوس هند: اقیانوسی که آلبوکرک در آن فعالیت می‌کرد.
- هند: مقصدی که آلبوکرک به دنبال آن بود.
- بنادر، جزایر و تنگه‌ها: نقاط استراتژیکی که آلبوکرک به دنبال کنترل آنها بود.
- پایگاه‌های نظامی: پایگاه‌هایی که آلبوکرک برای حفظ کنترل خود بر نقاط استراتژیک احداث کرد.

اصطلاحات تخصصی:

- استعمار: تسلط سیاسی و اقتصادی یک کشور بر سرزمینی دیگر.
- تجارت ادویه: تجارت ادویه‌های گرانبهایی مانند فلفل، دارچین و زنجبیل که از هند و سایر نقاط آسیا به اروپا صادر می‌شد.
- نقاط استراتژیک: مکان‌هایی که برای کنترل تجارت یا قدرت نظامی مهم هستند.
- پایگاه نظامی: تاسیساتی که برای استقرار نیروها و تجهیزات نظامی استفاده می‌شود.
- ناوگان: گروهی از کشتی‌های جنگی.

گزینه ۴) ۶۵۸

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

اصلاحات مذهبی مارتین لوتر، که به نام پروتستانتیسم شناخته می‌شود، پیامدهای پیچیده‌ای در آلمان داشت. در حالی که برخی از این پیامدها مثبت بودند، مانند پیدایش کلیسای لوتری، گسترش زبان آلمانی و ترجمه اناجیل، برخی دیگر منفی بودند، مانند تداوم تسلط نظام سروازی. نظام سروازی در آن زمان در بسیاری از نقاط اروپا رایج بود و آلمان نیز از این قاعده مستثنی نبود. در این نظام، رعیت‌ها (سرواژها) به زمین‌داران بزرگ (اربابان) وابسته بودند و موظف بودند در ازای استفاده از زمین، برای آنها کار کنند. سرواژ با شرایط سختی برای رعیت‌ها همراه بود، از جمله ساعات کار طولانی، دستمزد پایین و عدم آزادی شخصی.

اصلاحات پروتستان به طور مستقیم به نظام سرواژی پایان نداد. با این حال، به طور غیرمستقیم به تضعیف آن کمک کرد. یکی از آموزه‌های اصلی پروتستان‌تیزم، برابری همه افراد در برابر خدا بود. این آموزه به زیر سوال بردن ساختار سلسله مراتبی جامعه، از جمله نظام سرواژی، کمک کرد. علاوه بر این، بسیاری از رهبران پروتستان از لغو نظام سرواژی حمایت می‌کردند. آنها معتقد بودند که این نظام با آموزه‌های برابری و عدالت مغایرت دارد.

با این حال، لغو کامل نظام سرواژی در آلمان فرآیندی طولانی و دشوار بود. حتی پس از اصلاحات پروتستان، سرواژ برای چندین دهه به حیات خود ادامه داد. در نهایت، در قرن نوزدهم، با صنعتی شدن و مدرنیزاسیون آلمان، نظام سرواژی به طور کامل از بین رفت.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- **پیدایش کلیسای لوتری:** این امر را می‌توان یکی از پیامدهای مثبت اصلاحات پروتستان دانست، زیرا به تنوع مذهبی در آلمان و اروپا کمک کرد.

- **گسترش زبان آلمانی:** ترجمه اناجیل به زبان آلمانی به ترویج این زبان در بین مردم کمک کرد.

- **ترجمه اناجیل (کتاب مقدس):** این امر را می‌توان یکی دیگر از پیامدهای مثبت اصلاحات پروتستان دانست، زیرا دسترسی مردم به کتاب مقدس را آسان‌تر کرد.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- **مارتین لوتر:** رهبر اصلاحات پروتستان

- **آلمان:** کشوری که در آن اصلاحات پروتستان آغاز شد

- **نظام سرواژی:** سیستمی که در آن رعیت‌ها به زمین‌داران بزرگ وابسته بودند

اصطلاحات تخصصی:

- **اصلاحات پروتستان:** جنبشی مذهبی که به رهبری مارتین لوتر در آلمان آغاز شد.

- **کلیسای لوتری:** کلیسایی که از آموزه‌های مارتین لوتر پیروی می‌کند.

- **سرواژ:** رعیت یا برده‌ای که به زمین‌دار بزرگ وابسته بود.

- **ارباب:** زمین‌دار بزرگ که سرواژها به او وابسته بودند.

گزینه ۴ . ۶۰۹

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

هانری دوم (۱۱۸۹-۱۱۳۳) پادشاه انگلستان از سال ۱۱۵۴ تا ۱۱۸۹ بود. او سلسله پلانتاژنه (آنژو) را در انگلستان تاسیس کرد که تا سال ۱۴۸۵ بر این کشور حکومت می‌کردند.

هانری دوم در آنژو، فرانسه متولد شد. او پسر ژوفری پنجم، کنت آنژو و ماتیلدا، ملکه انگلستان بود. هانری در سال ۱۱۵۴ با الینور، دوشس آکیتن ازدواج کرد. این ازدواج قلمروهای او را به طور قابل توجهی گسترش داد و او را به قدرتمندترین حاکم در اروپای غربی تبدیل کرد.

هانری دوم اصلاحات مهمی در انگلستان انجام داد. او سیستم حقوقی را با ایجاد دادگاه‌های سیار و دیوان عالی عدالت تقویت کرد. او همچنین ارتش را مدرن کرد و ساخت قلعه‌ها و جاده‌ها را در سراسر کشور آغاز کرد.

هانری دوم به خاطر درگیری‌هایش با کلیسا نیز شناخته می‌شود. او تلاش کرد تا قدرت کلیسا را در انگلستان محدود کند، که منجر به مناقشه‌ای با توماس بکت، اسقف اعظم کانتربری شد. بکت در سال ۱۱۷۰ توسط طرفداران هانری به شهادت رسید، که منجر به رسوایی بزرگی برای پادشاه شد.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- **شارلمانی:** شارلمانی پادشاه فرانک‌ها در قرن هشتم بود و هیچ ارتباطی با سلسله پلانتاژنه یا انگلستان نداشت.

- **گیوم اول:** گیوم اول، که به ویلیام فاتح نیز معروف است، پادشاه انگلستان از سال ۱۰۶۶ تا ۱۰۸۷ بود. او سلسله نورمن را در انگلستان تاسیس کرد، که تا سال ۱۱۵۴ بر این کشور حکومت می‌کردند.

- **هانری اول:** هانری اول پسر ویلیام فاتح و پادشاه انگلستان از سال ۱۱۰۰ تا ۱۱۳۵ بود. او آخرین پادشاه سلسله نورمن بود.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- **هانری دوم:** پادشاه انگلستان و بنیانگذار سلسله پلانتاژنه

- **الینور، دوشس آکیتن:** همسر هانری دوم و یکی از قدرتمندترین زنان در اروپای غربی

- **توماس بکت:** اسقف اعظم کانتربری که توسط طرفداران هانری دوم به شهادت رسید

- **انگلیس:** کشوری که سلسله پلانتاژنه بر آن حکومت می‌کرد

- **فرانسه:** کشوری که هانری دوم در آن متولد شد

اصطلاحات تخصصی:

- سلسله پلانتاژنه: سلسله‌ای از پادشاهان که از سال ۱۱۵۴ تا ۱۴۸۵ بر انگلستان حکومت می‌کردند.
  - آنژو: منطقه‌ای در فرانسه که هانری دوم در آن متولد شد.
  - دوشس: همسر یک دوک.
  - اسقف اعظم: بالاترین مقام مذهبی در یک استان کلیسایی.
  - شهادت: مرگ کسی که به خاطر ایمان خود کشته می‌شود.
- گزینه ۳) .۶۶۰

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

مارتین لوتر، رهبر اصلاحات پروتستان، به شدت منتقد ساختار فئودالیسم در اروپای قرون وسطی بود. فئودالیسم سیستمی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی بود که در آن زمین‌داران بزرگ (اربابان) به رعیت‌ها (سرواژها) وابسته بودند. رعیت‌ها در ازای استفاده از زمین، موظف بودند برای اربابان کار کنند و به آنها مالیات بپردازند. لوتر معتقد بود که فئودالیسم ظالمانه و غیرعادلانه است. او استدلال می‌کرد که این نظام به نفع اربابان ثروتمند است و رعیت‌ها را در فقر و بدبختی نگه می‌دارد. او همچنین معتقد بود که فئودالیسم مانع از گسترش آموزه‌های مسیحی می‌شود. لوتر در نوشته‌ها و سخنرانی‌های خود، به طور علنی فئودالیسم را مورد انتقاد قرار داد. او از رعیت‌ها خواست تا علیه اربابان خود شورش کنند و خواستار اصلاحات اجتماعی و اقتصادی شد. آموزه‌های لوتر نقش مهمی در تضعیف فئودالیسم در اروپا و ترویج ایده‌های برابری و عدالت اجتماعی داشت.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- بورژوازی: بورژوازی طبقه‌ای از مردم بود که در دوران رنسانس و عصر روشنگری در اروپا ظهور کرد. این طبقه شامل تجار، صنعتگران و صاحبان حرفه‌ها بود. لوتر به طور خاص به بورژوازی علاقه‌ای نشان نداد، اگرچه آموزه‌های او می‌توانست به نفع این طبقه باشد.
- برده‌داری: برده‌داری سیستمی بود که در آن افراد به عنوان مالکیت در نظر گرفته می‌شدند و مجبور بودند برای دیگران کار کنند. لوتر به شدت مخالف برده‌داری بود و آن را مغایر با آموزه‌های مسیحی می‌دانست.
- سوسیالیسم: سوسیالیسم یک ایدئولوژی سیاسی و اقتصادی است که بر مالکیت عمومی منابع و برابری اجتماعی تأکید دارد. لوتر در زمان خود از سوسیالیسم به عنوان یک ایدئولوژی مجزا آگاه نبود، اما برخی از آموزه‌های او می‌توانست با ایده‌های سوسیالیستی مرتبط باشد.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- مارتین لوتر: رهبر اصلاحات پروتستان
- فئودالیسم: سیستمی اجتماعی، اقتصادی و سیاسی که در اروپای قرون وسطی رایج بود
- اربابان: زمین‌داران بزرگ در نظام فئودالی
- سرواژها: رعیت‌ها در نظام فئودالی
- اروپای قرون وسطی: دوره‌ای از تاریخ اروپا که از قرن پنجم تا پانزدهم میلادی به طول انجامید

اصطلاحات تخصصی:

- اصلاحات پروتستان: جنبشی مذهبی که به رهبری مارتین لوتر در آلمان آغاز شد
  - آموزه‌های مسیحی: تعالیم و باورهای دین مسیحیت
- گزینه ۱) .۶۶۱

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

املیان بوگاچف، رهبر شورشی مشهور در روسیه تزاری بود که در اواخر قرن هجدهم میلادی قیامی گسترده علیه حکومت کاترین دوم را رهبری کرد. او یک قزاق بود که از طبقه فرودست جامعه روسیه برخاسته بود و از ستم‌هایی که توسط اشراف و زمین‌داران به مردم عادی روا می‌شد، به شدت ناراضی بود. قیام بوگاچف در سال ۱۷۷۳ آغاز شد و به سرعت به سراسر روسیه گسترش یافت. حامیان او عمدتاً از زارعان، رعیت‌ها، قزاق‌ها و سایر افراد فقیر و ستم‌دیده بودند. این افراد خواهان برابری اجتماعی، لغو نظام سرواژ و توزیع عادلانه زمین بودند. بوگاچف و یارانش به چندین شهر و روستا حمله کردند و بسیاری از اموال اشراف و زمین‌داران را به غارت بردند. آنها همچنین تعدادی از مقامات دولتی را کشتند. با این حال، در نهایت توسط ارتش کاترین دوم سرکوب شدند و بوگاچف در سال ۱۷۷۵ به اعدام محکوم شد. قیام بوگاچف یکی از مهم‌ترین رویدادهای تاریخ روسیه تزاری است. این قیام نشان‌دهنده ناراضی عمیق مردم از ستم و نابرابری در جامعه بود و به عنوان نمادی از مبارزه طبقاتی در تاریخ روسیه شناخته می‌شود.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- گزینه ۲: این گزینه نادرست است. بوگچف از طبقه اشراف روسیه نبود و هیچ ارتباطی با کلیسا نداشت.
- گزینه ۳: این گزینه نیز نادرست است. قیام بوگچف در دوره کاترین دوم و نه در دوره پتر کبیر رخ داد.
- گزینه ۴: این گزینه تا حدی درست است که بوگچف علیه اشرافیت و ظلم و ستم آنها قیام کرد، اما او رهبری گروهی از افسران نظامی را بر عهده نداشت.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- **املیان بوگچف:** رهبر قیام زارعان و فرودستان در روسیه تزاری
- **کاترین دوم:** امپراتریس روسیه در زمان قیام بوگچف
- **روسیه تزاری:** امپراطوری روسیه در قرن هجدهم میلادی
- **قزاق‌ها:** گروهی از سواره‌کاران نیمه مستقل در روسیه
- **زارعان:** رعیت‌هایی که در زمین‌های اشراف کار می‌کردند
- **اصطلاحات تخصصی:**
  - **قیام:** شورش یا طغیان علیه حکومت
  - **فرودستان:** افراد فقیر و ستم‌دیده در جامعه
  - **نظام سرواژ:** سیستمی که در آن رعیت‌ها به زمین‌داران وابسته بودند و موظف بودند برای آنها کار کنند
  - **امپراتریس:** ملکه یا زنی که بر یک امپراطوری حکومت می‌کند

گزینه ۴ . ۶۶۲

شرح و تحلیل گزینه صحیح:

ویلیام گودوین (۱۷۵۶-۱۸۳۶) فیلسوف و رمان‌نویس انگلیسی، به عنوان "پدر آنارشسیسم" شناخته می‌شود. او در آثار خود، به خصوص در کتاب "تحقیقی در مورد عدالت سیاسی" (۱۷۹۳)، ایده‌های آنارشسیستی را ترویج کرد. گودوین معتقد بود که بهترین جامعه، جامعه‌ای بدون دولت است که در آن افراد با آزادی کامل و با همکاری یکدیگر زندگی می‌کنند. گودوین استدلال می‌کرد که دولت‌ها ذاتاً فاسد و ستمگر هستند و به جای ترویج آزادی، مانع از آن می‌شوند. او معتقد بود که انسان‌ها ذاتاً خیر هستند و می‌توانند بدون نیاز به قوانین و مقررات دولتی با یکدیگر به طور مسالمت آمیز زندگی کنند. ایده‌های گودوین تأثیر عمیقی بر جنبش آنارشسیستی داشت و بسیاری از متفکران و فعالان آنارشسیست از جمله میخائیل باکونین و پیوتر کروپوتکین از او الهام گرفتند.

دلایل نادرستی سایر گزینه‌ها:

- **باکونین:** میخائیل باکونین (۱۸۱۴-۱۸۷۶) یک انقلابی و فیلسوف روسی بود که به عنوان یکی از بنیانگذاران آنارشسیسم مدرن شناخته می‌شود. با این حال، او "پدر آنارشسیسم" محسوب نمی‌شود، زیرا گودوین پیش از او ایده‌های آنارشسیستی را مطرح کرده بود.
- **پیر ژوزف پرودون:** پیر ژوزف پرودون (۱۸۰۹-۱۸۶۵) یک فیلسوف و اقتصاددان فرانسوی بود که به عنوان یکی از چهره‌های برجسته آنارشسیسم فردگرایانه شناخته می‌شود. با این حال، او نیز "پدر آنارشسیسم" محسوب نمی‌شود.
- **نیکولو ماکیاولی:** نیکولو ماکیاولی (۱۴۶۹-۱۵۲۷) یک فیلسوف ایتالیایی بود که به خاطر اثر مشهور خود "شهریار" شناخته می‌شود. ماکیاولی بیشتر به خاطر ایده‌هایش در مورد سیاست و قدرت شناخته می‌شود و ارتباط مستقیمی با آنارشسیسم ندارد.

افراد نامدار و مکان‌های تاریخی:

- **ویلیام گودوین:** فیلسوف و رمان‌نویس انگلیسی، "پدر آنارشسیسم"
- **میخائیل باکونین:** انقلابی و فیلسوف روسی، یکی از بنیانگذاران آنارشسیسم مدرن
- **پیر ژوزف پرودون:** فیلسوف و اقتصاددان فرانسوی، چهره برجسته آنارشسیسم فردگرایانه
- **نیکولو ماکیاولی:** فیلسوف ایتالیایی، مشهور به خاطر اثر "شهریار"

اصطلاحات تخصصی:

- **آنارشسیسم:** فلسفه سیاسی که خواهان جامعه‌ای بدون دولت است.
- **دولت:** سازمانی که قدرت حاکمه در یک کشور را اعمال می‌کند.
- **فردگرایی:** فلسفه‌ای که بر آزادی و خودمختاری فرد تأکید دارد.